ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

พฤติกรรมของควาญช้าง

ชื่อผู้เขียน

นางสาววราภรณ์ กอบฝั้น

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาชีววิทยา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.นริทธิ์ สีตะสุวรรณ ประธานกรรมการ นายสัตวแพทย์ปรีชา พวงคำ กรรมการ นายสัตวแพทย์กาญจน์ชัย แสนวงศ์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเปรียบเทียบพฤติกรรมของควาญช้างระหว่างควาญกะเหรี่ยงและควาญไทย จำนวน 86 คน จากสูนย์ฝึกช้างแตง-คาว ปางช้างโป่งแยง เชียงใหม่ และสูนย์อนุรักษ์ช้างไทย ลำปาง โดยการสังเกตพฤติกรรมและการสัมภาษณ์ บันทึกวิธีการเลี้ยงช้าง การสื่อสารกับช้าง ตลอดจนพิธีกรรมและขนบธรรมเนียมที่ เกี่ยวข้องกับช้าง และวิเคราะห์โมติเวชันของพฤติกรรมของควาญช้าง พบว่าควาญกะเหรี่ยงผูกพันกับช้าง มาตั้งแต่ยังเด็ก แต่ไม่ได้ยึดเป็นอาชีพถาวร ส่วนใหญ่จะมาเป็นควาญตามปางช้างหลังฤดูทำไร่-ทำนา ส่วน ควาญไทยที่สูนย์อนุรักษ์ช้างไทยมีอาชีพทำไม้มาก่อนและยึดอาชีพควาญเป็นอาชีพที่ถาวรกับองค์การอุตสาห กรรมป่าไม้ เพราะมั่นคงและรายได้ดี การสื่อสารกับช้าง พบว่าควาญช้างจะมีภาษาเฉพาะเพื่อให้ช้างทำตาม คำสั่ง ประมาณ 24 คำสั่ง ควาญกะเหรี่ยงและควาญไทยพื้นเมืองเหนือใช้คำสั่งเหมือนกัน แต่ควาญไทย ภาคกลางจะใช้คำสั่งแตกต่างบ้างเล็กน้อย จากการวิเคราะห์โมติเวชันของพฤติกรรม พบว่าควาญไทยมี ระดับโมติเวชันในการทำงานและมนุษยสัมพันธ์สูงกว่าในขณะที่ควาญกะเหรี่ยงมีระดับของโมติเวชันความ ก้าวร้าวสูงกว่า

Thesis Title

Behaviour of Mahout

Author

Miss.Waraphorn Kobfan

M.S.

Biology

Examining Committee:

Assist. Prof. Dr.Narit

Sitasuwan

Chairman

Veterinarian Preecha

Phongkum

Member

Veterinarian Kanchai

Sanwong

Member

Abstract

This study was carried out to investigate the behaviour of two groups of mahouts, Karen and Thai. Eighty-six mahouts from three places, Taeng-daw Elephant Training Center, Pong Yaeng Elephant Camp, Chiang Mai and the Elephant Conservation Center, Lampang were observed and interview. The method of caring for and communication with elephant as well as cultures and traditions of the mahouts were recorded. The motivation of the behaviours of mahouts were also analysed. It was found that Karen mahouts have a long-time relation with elephants from childhood, but they do not take care of elephants as a permanent job. Most of them take care of elephants after the agricultural season. At the Elephant Corservation Center, the mahout were wood cutters. They are mahouts as a permanent job because of the high income. To communicate with elephants, both

Karen and Thai have special language. They use about 24 commands which are not different between Karen and Nothern Thai mahouts, but different slightly from Central Thai mahouts. The analysis of motivations of behaviours showed that Thai mahouts have higher motivation of working and human relationship, while Karen mahouts have higher aggression to be elephants.